

DZIEŃ DOBRY ŚWIETLIKI!

W tym tygodniu chciałabym, abyście poznali staropolskie zwyczaje świąteczne, jakimi są KATARZYNKI oraz ANDRZEJKI.

Czy wiecie czym są Katarzynki oraz Andrzejki?

Kiedyś były to wieczorne spotkania dziewcząt w Andrzejki oraz chłopców w Katarzynki, podczas których wróżyli sobie oni nawzajem, marząc w tym czasie o miłości i małżeństwie.

Dziś, formą tych zwyczajów świątecznych są wróżby raczej dla zabawy i przyjemności, niż po to, aby poznać imię przyszłego męża lub żony. Zadajemy różne pytania, na przykład o szczęście, naszą przyszłość, a nawet o to, czy dostaniemy prezenty od Świętego Mikołaja.

Te polskie zwyczaje świąteczne odprawiane są przeważnie 24 listopada, kiedy to przypadają imieniny Katarzyny (Katarzynki), a także 29 listopada- imieniny Andrzeja (Andrzejki).

Z tej okazji, zachęcam Was do zapoznania się bliżej z historią tych polskich zwyczajów świątecznych. Przygotowałam dla Was wiele ciekawostek, zabaw, a także kart pracy.

Przesyłam pozdrowienia,

Pani Ola ☺



Temat: Katarzynki i Andrzejki

I. Opowiadanie pt.: „Andrzejkowe Katarzynki”.

Poniżej przygotowałam dla Was ciekawą historię na temat staropolskich zwyczajów. Przeczytajcie ją sami lub z pomocą osób starszych i odpowiedzcie na pytanie: Jakie wróżby odprawiały bohaterki opowiadania? Jeśli macie ochotę, wykonajcie do niej ilustrację ☺.

Zapoznajcie się także z filmem edukacyjnym, z którego dowiecie się o ciekawostkach na temat Andrzejek oraz Katarzynek. Powodzenia Świetliki! ☺

Andrzejkowe wróżby. Jak to dawniej było?- <https://www.youtube.com/watch?v=52FtxITZEA4>

POLSKIE TRADYCJE: ANDRZEJKI

Autor: Dominika Strzelecka

Źródło: <https://www.bajkowyzakatek.eu/2010/11/polskie-tradycje-andrzejki.html>

Dawno, dawno temu w niewielkiej wiosce na brzegu Wisły mieszkała sobie młoda dziewczyna, która miała na imię Janka. Była piękną panną i wielu chłopców pragnęło zwrócić na siebie jej uwagę, jednak ona dla żadnego z nich nie znalazła miejsca w swym sercu. Dlatego też z niecierpliwością czekała na magiczną noc, w którą - według starych opowieści - panny mogły zobaczyć swojego przyszłego męża. Gdy nadszedł koniec listopada, Janka wraz z innymi dziewczętami z wioski udała się do kościoła, aby pomodlić się do św. Andrzeja. Następnie panny zgromadziły się w jednej z chat, gdzie zaczęły tradycyjne wróżby, odprawiane niegdyś przez ich matki. Najpierw dziewczęta wróżyły za pomocą butów: ustawiały buty z lewej nogi jeden za drugim, sprawdzając, który z nich pierwszy dotknie progu. Niebawem okazało się, że to właśnie but Janki i to ona jako pierwsza wyjdzie za mąż. Następnie obierały jabłka ta, aby powstała jedna długa obierka i rzucały za siebie. Litera, jaka utworzyła się na podłodze była pierwszą literą imienia przyszłego męża. Na koniec wyszły na dwór i ze słomianego dachu kurnika wyciągnęły po garści słomek. Potem wróciły do chaty i liczyły, czy mają parzystą czy nieparzystą liczbę słomek, gdyż parzysta oznaczała zamążpójście, a nieparzysta - staropanieństwo. Ku ogólnej radości, według tej wróżby, wszystkie panny miały wyjść za mąż. Uszczęśliwiona Janka wracała do domu zastanawiając się, co jej się dziś przyśni i czy rzeczywiście wróżby się spełnią. Przed snem włożyła pod poduszkę złożone męskie spodnie. Gdy udało jej się zasnąć, śniła o wysokim czarnowłosym

mężczyźnie. Od tamtej pory nie mogła się doczekać spotkania ze swoim wywrożonym oblubieńcem. I rzeczywiście, kilka miesięcy później do wioski przybył młody stolarz, który postanowił się tu osiedlić. Był wysoki i miał włosy czarne jak noc. Janka od razu się w nim zakochała. Zresztą z wzajemnością, bo tuż po żniwach odbyło się wielkie wesele, na którym zgromadzili się wszyscy mieszkańcy wioski. Pozostałe panny, patrząc na Jankę, myślały o kolejnej niezwyklej, listopadowej nocy, mając nadzieję, że tym razem to właśnie im wróżby ukażą przyszłego męża.

Od tamtych wydarzeń minęło wiele lat. Świat się zmienił, ale nadal w nocy z 29 na 30 listopada panny gromadzą się razem, a wróżby mają im ujawnić wyczekiwanego wybranka serca.

Noc tę natomiast z biegiem czasu nazwano Andrzejkami i tak pozostało do dziś.

II. Przykładowe wróżby.

Kochane Świetliki, aby sprawdzić czy wróżby się spełniają, musimy trochę poczarować. Poniżej przygotowałam dla Was przykładowe wróżby oraz filmiki instruktażowe. Jeśli macie ochotę, zapoznajcie się z nimi, a zobaczycie w jaki sposób można przepowiedzieć przyszłość. Możecie też poczarować w domu.

Uwaga! Ważne jest to, abyście robili wszystko z pomocą osób starszych, bo niektóre zabawy mogą być dla Was niebezpieczne! Udaney zabawy! ☺

Na początku każdej wróżby istotne jest wypowiedzenie andrzejkowego lub katarzynkowego zaklęcia, które będzie sprzyjało powodzeniu naszych czarów ☺.

- Nauka andrzejkowego zaklęcia- „Hokus- pokus, czary- mary niech się spełnią andrzejkowe czary”.
- Nauka katarzynkowego zaklęcia- „Hokus- pokus, czary- mary niech się spełnią katarzynkowe czary”.

Wróżby Andrzejkowe - <https://www.youtube.com/watch?v=P1kgrY1eoZs>

Wróżba 1. „Butelka”

Prawdę powie ta butelka
Kogo czeka przyszłość wielka
Kręćmy butelką parę razy
Bo każdemu coś się marzy.

Świetliki! Na początku zabawy, należy przygotować następujące przedmioty: pusta plastikowa butelka, wycięta z papieru korona, książka, serce, moneta, gwiazda, palma.

Na środku pokoju leży butelka, a wokół niej gwiazdy symbole.
Każdy z Was kręci butelką i odczytuje symbol, który wskazuje butelka.
Dowiecie się, co czeka Was w przyszłości ☺.

Korona – w przyszłości będziesz ważną osobą, obejmiesz ważne stanowisko w pracy.

Książka – przed Tobą kariera naukowa.

Serce – czeka cię wielka miłość i szczęście rodzinne.

Moneta – będziesz bardzo bogatym biznesmenem, sukces w interesach.

Gwiazda – przed Tobą kariera aktorska lub piosenkarska, będziesz gwiazdą.

Palma – czekają Cię wspaniałe przygody, zostaniesz podróżnikiem.

Wróżba 2 - Losowanie kolorów

Świetliki! Na początku zabawy musicie przygotować pokolorowane karteczki w następujących kolorach: czerwony, zielony, żółty, niebieski, biały, czarny.

Włóżcie karteczki do pustego pojemnika, usiądźcie, zamknijcie oczy i wylosujcie jedną karteczkę, spośród sześciu wymienionych powyżej. Następnie przeczytajcie z Księgi wróżb o jakich przestrobach na przyszłość mówią Wam wylosowane kolory.

- Czerwony – jesz za dużo słodczy. Musisz je ograniczyć, bo w przyszłości będziesz musiał być częstym gościem u dentysty. Wszyscy wiedzą, jak bardzo tego nie lubisz.

- Zielony – bądź ostrożny w drodze do szkoły. Patrz uważnie pod nogi i bacznie rozglądaj się na przejściu przez ulicę. Gdy będziesz uważał, to nic złego ci się nie stanie.
- Żółty – bardziej dbaj o swoje zdrowie, cieplej się ubieraj. Nie pij zimnych napojów, gdy jesteś spocony, noś zawsze zimą czapkę i nigdy nie zapominaj o szaliku.
- Niebieski – zawsze pilnuj swoich rzeczy, bo możesz coś zgubić. Nie przywłaszczaj sobie rzeczy kolegów.
- Biały- pijesz za mało mleka, masz słabe kości. Jedz więcej nabiału, a nie tylko chipsy i cukierki.
- Czarny – nie zaśmiecaj środowiska. Papierki i inne śmieci wrzuc do kosza, nie zostawiaj w lesie.

Wróżba 3. „Grosik” – Na zakończenie

Po wykonaniu wszystkich wróżb (także tych z filmiku), poproście starszą osobę o to, aby dała Wam monetę o nominale 1 grosz. Następnie przygotujcie miskę z wodą. Bądźcie przy tym ostrożni! Wykonując wróżbę, należy odwrócić się tyłem do miski z wodą i rzucić monetą przez lewe ramię. Jeśli 1 grosz wpadnie do miski z wodą, macie szansę na spełnienie wróżb😊.

Uwaga! Pamiętajcie proszę, że wszystkie wymienione powyżej wróżby są zabawą. Dlatego nie przejmujcie się, jeśli coś nie pójdzie po Waszej myśli i nie będzie tak, jakbyście tego chcieli 😊. Liczą się Wasze chęci i wesoła zabawa.

III. Film rysunkowy dla dzieci na temat Andrzejek.

Świetliki! Poniżej przesyłam dla Was filmik (bajkę rysunkową) na temat Andrzejek. Jeśli macie ochotę, obejrzyjcie go, a dowiecie się, jakie ciekawe wróżby odprawiały główne bohaterki 😊.

Andrzejkowy wieczór- <https://www.youtube.com/watch?v=wIWAnu2FJmM>

IV. Piosenki o Andrzejkach

Piosenka o Andrzejkach- <https://www.youtube.com/watch?v=Qm8xNrmKuR0>

Piosenka o Andrzejkach- <https://www.youtube.com/watch?v=JF19NLmiUuQ>

V. Karty pracy na temat Andrzejek oraz Katarzynek





ANDRZEJKI



Znajdź w wykreślanie słowa, które znajdują się na liście i przekreśl je linią.

İ	M	İ	E	N	İ	N	Y	W	A	T	T	A	A	A	O	İ	P
İ	W	K	N	S	G	P	O	W	A	T	O	A	A	A	O	M	P
P	R	W	W	Y	B	R	A	N	E	K	İ	N	N	N	S	P	R
O	Ó	Z	E	Ł	C	Z	A	R	Y	Z	L	İ	D	A	T	R	Z
L	Ż	K	P	R	Z	E	S	T	R	O	G	A	R	M	A	E	E
S	B	K	L	R	O	P	A	O	Z	O	S	Z	Z	U	T	Z	Z
M	A	G	İ	A	B	O	N	E	K	B	U	T	E	L	K	A	N
A	W	A	S	D	R	W	D	L	Ł	A	O	L	J	E	İ	C	A
E	A	R	T	W	A	İ	O	R	O	W	O	S	K	T	P	A	C
R	Ć	N	O	E	C	E	S	Y	M	P	A	T	İ	A	J	T	Z
P	U	E	P	N	Z	D	U	C	H	Y	D	N	G	N	E	A	E
S	K	K	A	T	K	N	W	İ	E	C	Z	Ó	R	O	S	O	N
P	W	D	D	N	A	İ	P	D	S	N	D	Ś	A	Ś	İ	Ś	İ
K	L	U	C	Z	W	A	S	P	O	T	K	A	N	İ	E	Ć	E
K	A	R	N	A	W	A	Ł	D	S	N	D	Ś	D	Ś	Ń	Ś	Ś
Z	A	B	A	W	A	A	İ	P	R	Z	Y	S	Z	Ł	O	Ś	Ć

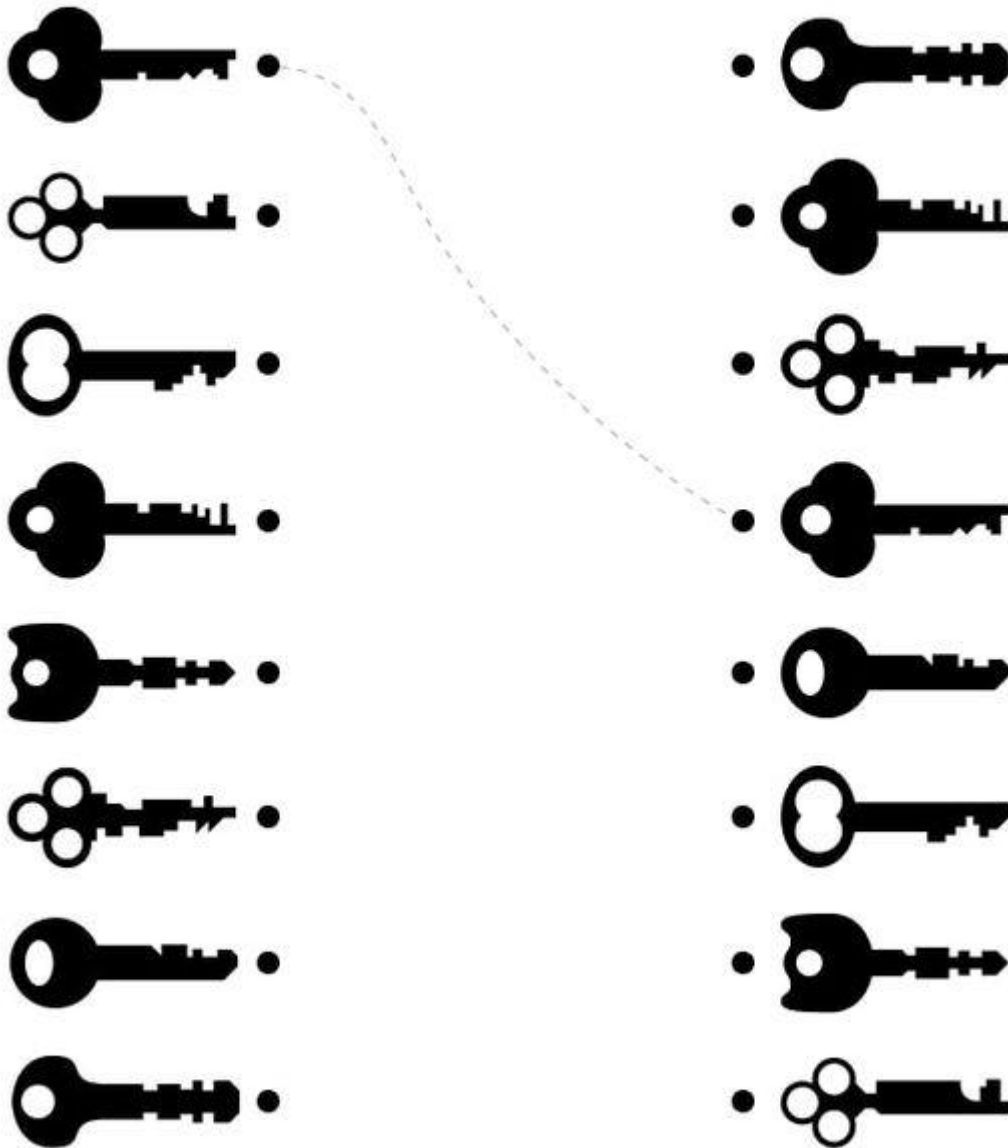
WRÓŻBA MAGIA OSTATKI BUTELKA ANDRZEJKI WOSK KLUCZ GARNEK
PRZEPOWIEDNIA ZABAWA CZARY SYMPATIA PRZESTROGA SPOTKANIE DUCHY
ADWENT PRZEZNACZENIE OBRĄCZKA WYBRANEK LIŚTOPAD JESIEŃ AMULET
KARNAWAŁ WIECZÓR PRZYSZŁOŚĆ IMIENINY IMPREZA GRA



ANDRZEJKI



Połącz ze sobą takie same klucze.



Andrzejkowe kodowanie

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								

Pokoloruj na
czarno:

A1, B1, C1, D1, E1,
F1, G1, H1, A2,
H2, A3, H3, A4,
B4, C4, D4, E4,
F4, G4, H4, D5,
E5, D6, E6, D7, E7,
D8, E8, D9, E9,
D10, E10, A11,
B11, C11, D11, E11,
D12, E12, B13,
C13, D13, E13,
D14, E14, A15,
B15, C15, D15, E15

wczesnoszkolni.pl

VI. Na koniec kolorowanki na temat Andrzejek oraz Katarzynek



